

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 011/2016

TO ('l-ilmentatur/werrieta')

vs

Bank of Valletta p.l.c. (C2833) ('il-BOV',

'il-Bank', 'il-provditur tas-servizz')

Seduta tat-12 ta' Settembru 2018

L-Arbitru:

Ra l-ilment,¹ li qed isir kontra l-*Bank of Valletta p.l.c.* ('il-provditur tas-servizz' jew il-'BOV') li jittratta l-investment fil-*La Valette Multi Manager Property Fund* ('LVMMPPF' jew il-'Property Fund' jew il-'Fond').

L-ilment jittratta l-fatt li Raymond Mintoff ma giex ikkumpensat l-ammont addizzjonali ta' €0.25 minhabba li gie meqjus bhala '*experienced investor*'.

Qieghda tintalab is-somma ta' €8,415.35,² ekwivalenti ghal €0.25 ghal 33,661.40 ishma.

Ra r-risposta fejn il-provditur tas-servizz wiegeb:

1. Illi in linea preliminari is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-validità o meno tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-

¹ L-ilment gie imressaq mis-Sur Stephen Mangion li qed jirrapprezenta lill-eredi tal-ilmentatur peress li dan tal-ahhar, illum, huwa mejjet. Peress li t-tranzazzjoni sehhet mieghu, qieghda ssir referenza ghalih, però, kif jidher mill-okkju skont il-legitimazzjoni tal-atti, issostitwewh l-eredi tieghu.

² A fol. 5

partijiet, u semmai tali kwistjoni jekk titqajjem ghandha tigi deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv.

2. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu qabel xejn jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li ghandha s-setgha ta' sentenza li ghaddiet in gudikat.³ Minghajr limitazzjoni ghall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment *de quo* frivolu w vessatorju ai termini tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555.
3. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu wkoll jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' BOV stante illi s-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu s-setgha li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn "klijenti eligibbli";
4. Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-BOV m'huwiex il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri;
5. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur la ghandu d-dritt u lanqas l-interess guridiku li jippromwovi dawn l-istanzi stante li biegh u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tieghu inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat u, allura, ma jistax illum jezercita dritt li m'ghadux tieghu stante li kien gie debitament trasferit *inter alia* lill-intimat li kontra tieghu qed isir dan l-ilment, u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fundamentali tal-intimat li jgawdu l-proprjetà tieghu;
6. In linea preliminari ukoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-ilment huwa preskritt:
 - (i) Kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentatur ittransinga mal-intimat hija preskritta bit-trapass ta' sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
 - (ii) Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-

³ Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta

ilmentatur imsejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* huma preskritti ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

7. Minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur gie meqjus li jikkwalifika bhala '*experienced investor*' skont l-*Independent Review* ta' *Marccus Partners and Mazars Group* u, ghalhekk, semmai ghandu juri li huwa '*inexperienced investor*';
8. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, illi fi kwalunkwe kaz l-ilmentatur ma soffra ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimat, u li fl-ebda cirkostanza l-intimat ma huwa responsabbli ghall-hlas lill-ilmentatur ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra;
9. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssoportati mill-ilmentatur.

Sema' lill-partijiet u ra l-*affidavits* taghom

Ra l-atti l-ohra tal-kaz

Jikkonsidra

Preliminari

Sfond u Fatti ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-*La Valette Multi Manager Property Fund*, sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.* (*SICAV*). Apparti l-involvement tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*, il-*Valletta Fund Management Ltd.*⁴ (*VFM*) u l-*BOV* kienu rispettivament il-*Manager* tal-amministrazzjoni generali tas-*SICAV* u tal-Fond filwaqt li l-*BOV* gie inkarigat bhala *Custodian* tas-*SICAV* u tal-Fond.

Il-*BOV* kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-Fond. *Insight Investment Management Ltd.* kienu ingaggati mill-*VFM* bhala '*Sub-Investment Manager*' sabiex ikunu jistghu jinvestu l-assi tal-Fond.

⁴ Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, b'effett mit-22 ta' Novembru 2016 "*Valletta Fund Management Limited*" saret tissejjah "*BOV Asset Management Limited*".

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li ghandhom x'jaqsmu ma' investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-Branches tal-BOV, u inbiegh mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients*. Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond referut fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l-'*Property Fund jew LVMMPPF*'.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplimentari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjeta' biex jiggarrantixxi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjeta'.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hargu l-provdituri, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*"The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is a maximum of 100% of their respective net assets."*⁵

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezel. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonn il-flus u ried jifdi l-investment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqghat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa '*Side Pocket*' u '*Main Pool*' li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom "*it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issuspendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi*", filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu "*l-assi li kienu zammew livell sufficjenti*

⁵ Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplimentari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplimentari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi referuta fit-text kollu ta' din id-decizjoni bhala '*Investment Restriction (v)*, fil-qosor *IR(v)*'

ta' likwidità u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabbilixxi valur kredibbli."

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

Il-Malta Financial Services Authority (MFSA), ir-regolatur tas-settur, deherilha li kellha taghmel diversi inkjesti biex tistabbilixxi l-fatti u taghti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista' taghmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu ghaddejjin inkjesti mill-MFSA, li kien ghadhom ma gewx konkluzi, il-BOV ghan-nom tieghu kif ukoll ghall-Grupp BOV inkluza l-VFM, ghamel dik li ssejhet Offerta⁶ sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-Fond bil-prezz ta' €0.75 kull sehem. Din l-Offerta harget fis-26 ta' Mejju 2011,⁷ u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta' Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet taghha stabbiliti mill-BOV minghajr ebda diskussjoni taghhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja ghal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista' jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet taghhom u l-impjegati.

F'ittra li baghat il-BOV lill-investituri⁸ inghad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli ghall-MFSA.

Fit-28 ta' Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artikolu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta' kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investment fil-Fond.⁹ Din

⁶ Referuta fit-test kollu ta' din id-decizjoni wkoll bhala 'l-Offerta'.

⁷ Ittra mibghuta mic-Chairman tal-BOV f'isem il-Grupp BOV datata 26 ta' Mejju 2011

⁸ *Ibid.*

⁹ *Media Release 3/11/2011*

id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta Gunju 2011,¹⁰ li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospetti Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospetti Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu "*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*";¹¹
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' "*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders*";¹² li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u *Insight* fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun inkonfortat li l-Fond kien qed jigi, "*managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders*";¹³ li kellu deficienzi fiz-zamma tar-records tieghu.¹⁴

¹⁰ Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

¹¹ *Ibid.* p 8

¹² *Ibid.* p 9

¹³ *Ibid.*

¹⁴ *Ibid.* p 10

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.¹⁵

Fir-rapport l-iehor dwar il-VFM, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-osservanza tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA semmiet li l-VFM kienet applikat hazin l-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, "*having therefore fallen short of the level of care and diligence required*" u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghalha u ma kinetx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-*Insight* li kien is-*Sub-Manager*.¹⁶ L-MFSA immultat lill-VFM is-somma ta' €149,821.

Il-BOV hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-MFSA. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorenza kbira ghall-Offerta u, flimkien mal-VFM, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund*, l-MFSA hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-Offerta.

L-MFSA sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' '*misleading information*' lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.¹⁷

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni gie irtirat mill-BOV minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Ghall-MFSA, l-Offerta ma kinetx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-MFSA obligat lill-Bank

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ *Ibid.* p. 8-9

¹⁷ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-*Property Fund*.

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,¹⁸ l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala '*experienced investors*' u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala '*experienced investors*', bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' *Mazars*, li r-rapport tagħhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.¹⁹ L-MFSA għaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-*Mazars*.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz għal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda għamel hlasijiet lil diversi investituri skont il-kriterji li stabbilixxew il-*Mazars*.

Il-*Bank of Valletta*, f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom '*l-esperjenza*' jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' '*Execution Only*' ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

Għadd ta' investituri fethu kaz quddiem l-Arbitru sabiex il-kaz tagħhom jigi ikkonsidrat minnu.

Eccezzjonijiet Preliminari

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

¹⁸ Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-Chairman tal-BOV annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-*Financial Services Tribunal* fil-kaz: *BOV vs MFSA*

¹⁹ *Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013*. Ir-rapport jista' jitnizzel minn fuq is-sit tal-Awtoritá: <https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eccezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u l-ilmentatur mhuwiex '*klijent eligibbli*'.

L-Arbitru ser jittratta dawn it-tlett eccezzjonijiet flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legizlatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,²⁰ l-Arbitru ghandu l-kompetenza li "*jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-impjega ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.*" M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li "*jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.*" L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun "*klijent eligibbli*" u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun "*provditur tas-servizzi finanzjarji*" skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

"*Klijent eligibbli*" huwa definit bhala: "*klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.*"²¹ L-istess artikolu jipprovdi li "*klijent*'

²⁰ Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

²¹ Kap. 555 Art. 2

ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza.”

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat ghal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...”²²

L-ilmentatur odjern huwa klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provditur tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tieghu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u moghti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief ghal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ kazi li jmorru lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u *“jista’ jaghti rimedju pekunjarju ghal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.”*

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jghidu l-provdituri tas-servizz, allura, kieku kien jaghmel hekk, imma dan il-legizlatur m’ghamlux.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatur huwa klijent eligibbli u jista’ jressaq l-ilment, allura, m’hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tieghu u ser jikkonsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-kaz huwa wiehed maghluq ghaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni ghandha l-effett ta’ res judicata bejn il-partijiet.

²² *Ibid.*

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovi l-Kodici Civili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri, (taht xi kwalità jew ohra), servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhuwiex kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provditur tas-servizz huwa kumpanija li taħdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soggetta għal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tat-22 ta' Gunju 2012,²³ fejn għamlitha cara li l-BOV kien suggett għall-*guidelines* applikabbli qabel l-2017 u l-*Investment Services Rules* minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizzjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi²⁴ li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz m'hijjex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.²⁵

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,²⁶ u semma r-ragunijiet għalfejn ma sehetx tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn *si tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-

²³ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund*

²⁴ Kap. 555, Art 19(3)(c)

²⁵ Kap. 378, Art. 47(B)

²⁶ Dan il-kaz jinsab fuq il-link: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>

kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'cirkostanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hlief li jaccetta din l-Offerta u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi taghhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, ghandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahhlu.

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'ghandhom l-ebda effett, ghalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod '*ekonomiku u mhaffef*',²⁷ qieghed jaghmel referenza ghal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, ghandhom jghoddu wkoll ghal dan il-kaz.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad dawn l-eccezzjonijiet.

Eccezzjoni li l-BOV m'huwiex il-Legittimu Kontradittur

Dwar l-eccezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur, l-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghax jidher evidenti li kien il-BOV li biegh il-prodott lill-ilmentatur u l-ilmentatur huwa gustifikat li jaghmel l-ilment kontra min bieghlu l-prodott.

Il-provditur tas-servizz dahal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatur u, ghalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kontradittur.

Eccezzjoni li l-Ilmentatur m'ghandux interess guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatur, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatur ghandu interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment li ghamel jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghalih u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, ghalhekk, ghandu interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba huwa '*klijent eligibbli*' skont il-

²⁷ Kap. 555, Art 19(3)(d)

Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, huwa ghandu d-dritt iressaq l-ilment tieghu quddiem l-Arbitru.

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222 u 2153 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz, it-talbiet tal-ilmentatur huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li:

“Meta l-ligi f’xi kaz partikolari ma tistabbilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta’ interdizzjoni, jew nuqqas ta’ età, taqa’ bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.”

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f’dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatur mhux qed jitlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-eccezzjoni l-ohra tal-preskrizzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li:

“L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b’reat taqa’ bi preskrizzjoni bl-eghluq ta’ sentejn.”

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz fis-sentenza: **Go p.l.c. vs Charles Dimech**,²⁸ fejn il-Qorti qalet:

“Illi l-Qrati taghna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta’ sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli ghad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta’ obligazzjoni imma ‘ex delictu vel quasi’.

Meta d-danni huma ‘ex contractu’ ghax gejjin minn vjolazzjoni ta’ obligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta’ hames snin u mhux ta’ sentejn.”

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jeno Torocsik et deciza fis-7 t’Ottubru 2016**:

“Il-preskrizzjoni ta’ sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b’reat hija applikabbli biss fil-kaz ta’ danni indipendenti minn obligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. VOI XXXVII.ii.622).”

Fil-kaz odjern, l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom meta l-Bank biegh dan il-prodott lill-ilmentatur.

Galadarba l-ilmentatur johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma’ azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.²⁹

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.³⁰

Il-Fatti tal-Kaz

L-Ilmentatur

Ghajr dak indikat fil-formola tal-ilmentatur, minhabba li l-ilmentatur illum huwa mejjet, ma gie pprezentat l-ebda *affidavit* li jaghti dettalji ohra dwar l-ilmentatur. L-

²⁸ PA, 28 ta’ Lulju 2011

²⁹ Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, PA, 1/06/2017

³⁰ Kap. 555, Art 19(3)(b)

unika informazzjoni ohra li giet provduta kien ic-certifikat tal-mewt flimkien ma' informazzjoni dwar min huma l-eredi tal-ilmentatur.

Il-Provditur tas-Servizz

Il-provditur tas-servizz ipprezenta erba' *affidavits* flimkien mad-dokumentazzjoni applikabbli, li huma kif gej:

*Affidavit*³¹ ta' Avalon Abela – Head of Compliance & Regulatory Affairs mal-BOV Asset Management Limited³²

Mal-*affidavit* gew annessi diversi dokumenti relatati mal-ilment, li huma, kopja tal-ittra³³ datata 21 ta' Jannar 2013, li fiha l-provditur tas-servizz informa lill-ilmentatur bl-ezitu tal-verifika tal-fajl tieghu minn *Marccus Partners and Mazars Group* ('Mazars'), peress li l-investment sar permezz ta' tliet tranzazzjonijiet, giet sottomessa kopja ta' tlett *Application Forms*³⁴ u tlett *Experienced Investor Declaration Forms*,³⁵ kopja ta' *Statement of Compliance*³⁶ u *Execution Only Declaration*³⁷ fir-rigward tal-ewwel tranzazzjoni, kopja ta' tliet *Contract Notes*,³⁸ flimkien ma' prospett tal-*holdings*³⁹ tal-ilmentatur u dawk li hu kellu flimkien ma' martu, u prospett ta' *dividends*⁴⁰ li l-ilmentatur ircieva mil-LVMMPF.

*Affidavit*⁴¹ ta' Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.

Fl-*affidavit* tieghu saret partikolarment referenza ghall-fatt li l-investimenti fil-proprjeta' immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja.

³¹ A fol. 68

³² Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, b'effett mit-22 ta' Novembru 2016 "*Valletta Fund Management Limited*" saret tissejjah "*BOV Asset Management Limited*".

³³ A fol. 70

³⁴ A fol. 73 – 75; 78 – 80; 82 – 84;

³⁵ A fol. 76, 81, 85

³⁶ A fol. 77

³⁷ A fol. 72

³⁸ A fol. 86 - 88

³⁹ A fol. 89 - 93

⁴⁰ A fol. 94

⁴¹ A fol. 97

Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatur kien accetta l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema Offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet, kif ukoll li l-provditur tas-servizz ghamel pagament *ex gratia* ulterjuri ta' €0.25 li kien anke suggett ghal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit*⁴² ta' Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.

L-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia huwa iktar iffokat fuq l-irwolijiet ta' SICAV, tal-VFM bhala *Manager* tal-Fond, tal-BOV bhala l-Kustodju tal-Fond, u l-LVMMMPF innifsu. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplementari datat l-1 ta' Settembru 2005.

*Affidavit*⁴³ ta' Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u *Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*

L-*affidavit* tieghu enfazizza fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMMPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward.

Ta' min jinnota li permezz tal-ebda wiehed mill-erba' *affidavits* prezentati, il-provditur tas-servizz ma ghamel referenza partikolarment ghall-ilment imressaq mill-ilmentatur.

Apparti l-*affidavit* ta' Avalon Abela, it-tlett *affidavits* l-ohra kienu jinkludu stqarrijiet u dokumentazzjoni b'mod generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

Konsiderazzjonijiet Ohra

L-Investment hekk kif mibjugh lill-ilmentatur u Aspetti ohra

L-investment gie mibjugh lill-ilmentatur permezz ta' tliet tranzazzjonijiet, fi Frar 2006,⁴⁴ f'Dicembru 2006,⁴⁵ u f'Marzu 2007,⁴⁶ fejn gie investit l-ammont totali ta' €37,350.21 ekwivalenti ghal 34,053.942 ishma.

⁴² A fol. 141

⁴³ A fol. 270

A bazi tal-*Application Forms*⁴⁷ kompluta dak iz-zmien, irrizulta li fit-tlett okkazzjonijiet, l-ilmentatur għazel li d-dhul minn dan il-Fond jigi trasferit fil-kont bankarju li hu kellu mal-BOV stess. Fil-fatt, a bazi tal-lista tal-prospett tad-*dividends* ipprezentat mill-provditur tas-servizz, l-ilmentatur ircieva total ta' €1,873.4765 f'*dividends* mill-investment tieghu fil-LVMMPPF.

Mal-istess *Application Forms* gew ukoll kompluti tlett *Experienced Investor Declaration Forms*,⁴⁸ li hekk kif indikat fl-*Appendix V* tal-Prospett Supplimentari⁴⁹ datat l-1 ta' Settembru 2005, l-ebda applikazzjoni għal dan l-investment ma setgħet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.

Sabiex investitur seta' jkun meqjus eligibbli li jinvesti fil-LVMMPPF, kellu jissodisfa wahda minn tliet kriterji partikolari, li permezz tagħhom jigi meqjus bhala *experienced investor*. Dawn il-kriterji huma elenkati fid-definizzjoni ta' *experienced investor* fil-Prospett Supplimentari, kemm f'*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Fit-tlett okkazzjonijiet, l-*Experienced Investor Declaration Form* turi li d-dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatur kienet li hu *experienced investor* peress li fil-hames snin precedenti kienu saru tranzazzjonijiet ta' investment li kienu jammontaw għal tal-anqas is-somma ta' USD 50,000, jew l-ekwivalenti.

Dwar l-iffirmar tal-*Experienced Investor Declaration Form* mill-klijenti li xtraw dan il-Fond, l-Arbitru ra r-rapport tal-MFSA⁵⁰ li kien sar biex l-MFSA tara xi prattici ta' bejgh (*sales practices*) kien uza l-*Bank of Valletta* biex biegh dan il-Fond. Qabel xejn, l-MFSA għamlitha cara li dan il-Fond ma setax jinbiegh lil kulhadd:

“The features of the Fund including its risk factors are described in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional

⁴⁴ A fol. 87

⁴⁵ A fol. 86

⁴⁶ A fol. 88

⁴⁷ A fol. 73 – 75; 78 – 80; 82 - 84

⁴⁸ A fol. 76, 81, 85

⁴⁹ Apparti dak datat l-1 ta' Settembru 2005, mahrug originarjament, il-Prospetti Supplimentari l-ohra applikabbli huma dawk datati 6 ta' Marzu 2006 u 19 ta' Dicembru 2006. Minhabba li dawn tal-ahhar ma jinkludu l-ebda tibdiliet f'dan il-kuntest, ser tkun qed issir referenza għall-Prospett Supplimentari.

⁵⁰ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund – 22 June 2012*

investor fund which could be marketed only to investors who qualify as *'experienced investors'*, therefore, *'persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved'* with regards to an investment in the Fund. Its features, including the relevant risks, made this an unsuitable product for unsophisticated retail investors or investors having a cautious risk profile. In fact, BOV's own asset allocation models for investors, when updated to include reference to the Fund in March 2006, did not recommend any exposure to the Fund for clients with a cautious risk profile."⁵¹

Ghalhekk, il-fatt wahdu li l-investitur kien iffirma din *I-Experienced Investor Declaration Form*,⁵² li minghajr l-iffirmar taghha l-Bank ma setax ibieghlu dan l-investment, ma kienx ifisser li b'daqshekk l-investitur sar verament investitur ta' esperjenza. Din il-formola, *standard form*, inghatat mill-Bank lil kull min deherlu li seta' jbieghlu dan il-Fond, li inbiegh fuq skala kbira hafna lil eluf ta' klijenti. Dan il-hsieb huwa wkoll dak li ddecidiet l-MFSA fir-rapport taghha 'il fuq imsemmi:

"Further to an exercise carried out by the Authority to verify *inter alia* the nature of the investors, it was determined that by reference to the nature of their profession/occupation, various advisory clients reviewed would be regarded as unsophisticated investors. *Many investors were only regarded as experienced investors due to their self-declaration that they had carried out investment transactions amounting to at least a sum of, or equivalent to, USD50,000. In this regard, the records of BOV provided to the MFSA in relation to these investors indicate that in various instances, BOV advisors did not take reasonable steps to ensure that the said investors were indeed experienced investors before advising them to invest in the Fund, and that the Fund was suitable for these clients.*"⁵³

Mela ghall-MFSA, il-fatt li l-klijenti nghataw *I-Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmawha ma kienx bizzjed u ried ikun hemm certu responsabbiltà fuq il-provditur tas-servizz. *I-Experienced Investor Declaration Form* waheda iffirmata mill-klijent ma kinitx bizzjed.

⁵¹ *Ibid.*, p.10, *Bold* tal-Arbitru

⁵² Li kif ser jigi muri f'din id-decizjoni ma kinitx kompluta ghax ma kinitx konformi mal-Prospett Supplimentari

⁵³ *Ibid.*, *Bold* u *Italics* tal-Arbitru

L-Arbitru jaqbel ma' dan kif ukoll ma' dak deciz mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili⁵⁴ fejn iddecidiet li bl-iffirmar wahdu ta' dokumenti f'kaz ta' bejgh ta' servizz finanzjarju ma kienx jeskolpa lill-provditur tas-servizz jekk wiehed ma kienx konsapevoli ta' dak li qed jiffirma.

F'dan il-qasam, fejn ghandek espert fuq naha u konsumatur zghir fuq in-naha l-ohra, il-provditur tas-servizz ghandu r-reponsabbiltà li jara li l-klijent kellux *'the expertise, experience and knowledge'* li jifhem ir-riskji marbuta ma' dak il-prodott, u mhux sempliciment jitolbu jiffirma dokumenti biex jaghmluh, ghal skop regolatorju, addattat ghal dak il-prodott.

Ghalhekk, l-Arbitru jrid jara jekk verament l-ilmentatur kellux dik l-*expertise*, esperjenza u t-taghrif biex jinvesti f'dan il-Fond, u jekk giex iddikjarat *'experienced investor'* ghaliex sempliciment gie moghti l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmaha. Dan l-Arbitru jrid jaghmlu skont il-provi migjuba quddiemu mill-partijiet.

Barra minn hekk, dokument iehor prezentat mill-provditur tas-servizz jindika li l-ewwel tranzazzjoni tal-investment fil-LVMMPPF sar fuq bazi *'Execution Only'* peress li giet prezentata *Execution Only Declaration*,⁵⁵ filwaqt li fl-*Statement of Compliance*,⁵⁶ li hu anke iffirmit mill-ilmentatur innifsu, hemm indikat:

"I/We have not received any investment advice from the Bank's representative and I/we am/are solely responsible for my/our investment decision."

Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari, l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching* tal-istess Prospett, tindika bic-car u b'mod enfasizzat li:

"No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it."

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

⁵⁴ *Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd*, 11/07/2016

⁵⁵ A fol. 72

⁵⁶ A fol. 77

“Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section ‘Definitions’.”

Taht is-sezzjoni *Definitions* fil-Prospett Supplimentari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

“Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

- 1. A person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
- 2. A person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
- 3. A person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000.*

In case of joint Applicants, the Applicants must have either:

- (i) Carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000, in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or*
- (ii) Carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000 in which case provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly.”*

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn l-*Experienced Investor Declaration Forms*⁵⁷ li l-ilmentatur gie pprezentat biex jiffirma, **wiehed isib li hemm aspett materjali li huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma nghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond.**

⁵⁷ A fol. 76, 81 u 85

Dan l-aspett huwa, fil-fatt, l-istqarrija tal-bidu nett tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor* minn fuq xiex il-paragrafi sussegwenti huma msejsa.

Il-formola, fil-fatt, tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettall u prominenza l-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni '*Definitions*' fil-Prospett Supplementari.⁵⁸

Fil-fatt, id-definizzjoni⁵⁹ fil-Prospett Supplementari ghandha klawsola inizjali krucjali li tghid:

"Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved."

Din l-istess klaswola principali ma gietx specifikata u mnizzla fl-*Experienced Investor Declaration Form* ipprezentata lill-ilmentatur, hekk kif imsemmi hawn fuq, izda l-enfasi fil-formola saret biss fuq il-paragrafi sussegwenti tad-definizzjoni. Lanqas giet ipprovduta xi evidenza li dan l-aspett seta' kien spjegat jew diskuss qabel l-investment.

Fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar '*sales practices*' tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, l-MFSA ukoll tat importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' '*experienced investor*':

'The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as '*experienced investors*', therefore, '*persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved*' with regard to the investment in the Fund.'⁶⁰

⁵⁸ A fol. 148

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ *Report by the MFSA investigation into the sales practices ...etc p.10 Bold tal-Arbitru*

Izda, kull kaz ghandu jitqies fuq il-fatti u mertu partikolari tieghu u, ghalhekk, l-Arbitru jrid jara jekk f'dan il-kaz l-ilmentatur kienx, fil-fatt, '*experienced investor*'.

L-Eligibilità tal-Ilmentatur bhala *Experienced Investor*

Kemm meta ghamel l-ewwel tranzazzjoni fil-LVMMPPF fi Frar 2006, kif ukoll meta rega' investa f'Dicembru tal-istess sena u f'Marzu tas-sena ta' wara, l-ilmentatur kien mitlub jiffirma formola ta' applikazzjoni li kienet tinkludi l-*Experienced Investor Declaration Form*. Fit-tliet okkazzjonijiet, l-ilmentatur iffirma li kien eligibbli taht it-tielet kriterju, cio, li fil-hames snin precedenti ghamel tranzazzjonijiet ta' investiment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma, jew ekwivalenti, ghal USD50,000.

Il-provditur tas-servizz ipprezenta lista ta' tranzazzjonijiet⁶¹ ta' investiment li saru matul il-perjodu 1997 u 2014 mal-VFM. Din il-lista tinkludi kemm tranzazzjonijiet li saru mill-ilmentatur f'ismu, kif ukoll tranzazzjonijiet li saru b'mod kongunt u anke minn mart l-ilmentatur f'isimha biss.

Ir-rapport ta' Mazars, jindika li:

"GVTH advocates have provided advice to Mazars as to:

*(a) Whether individual investors can be categorised as experienced investors by virtue of previous jointly held investments. GVTH advised that an individual investor could not rely on previous jointly held investments to show that he/she was an experienced investor; ..."*⁶²

Ghaldaqstant, ghall-fini biex jigi analizzat jekk l-ilmentatur kienx jilhaq il-kriterji li ffirmat ghalihom, it-tranzazzjonijiet li saru b'mod kongunt mhux ser jigu ikkonsidrati. Ghalkemm din il-lista tindika li l-ilmentatur ghamel diversi tranzazzjonijiet f'numru ta' fondi ta' investiment tal-VFM b'mod kongunt, wiehed jinnota li l-unici investimenti li saru f'isem l-ilmentatur wahdu, kienu biss it-tliet tranzazzjonijiet li hu ghamel fil-LVMMPPF, li certament ifisser li l-kriterju ta' USD50,000, imsemmi fid-definizzjoni ta' *experienced investor* u li

⁶¹ A fol. 89 - 93

⁶² Directive issued by the Malta Financial Services Authority to Bank of Valletta – Independent Expert's Report 21 January 2013 p. 16

ghalih l-ilmentatur kien iffirma fuq l-*Experienced Investor Declaration Form*, ma ntlahaqx.

Konkluzjoni

- a) A bazi tal-prospett tal-*holdings* sottomess mill-provditur tas-servizz mal-*affidavit* ta' Avalon Abela, jirrizulta li l-ilmentatur ma kienx jissodisfa l-kriterju tal-USD50,000, hekk kif indikat ampjament aktar 'il fuq f'din id-decizjoni.

Il-prospett tal-*holdings* jindika diversi tranzazzjonijiet li l-ilmentatur kellu b'mod kongunt izda, minhabba li kienu *Mazars* stess li ddikjaraw li meta l-investment fil-LVMMPPF kien sar f'isem investitur wiehed biss, m'ghandhomx jittiehdu in konsiderazzjoni tranzazzjonijiet li l-istess investitur kien ghamel b'mod kongunt ghall-fini ta' *experienced investor*, dawn ma gewx ikkonsidrati. Peress li dan l-istess prospett jindika li t-tranzazzjonijiet li l-ilmentatur kellu f'ismu kienu biss it-tliet tranzazzjonijiet fil-LVMMPPF, l-ilmentatur ma kienx eligibbli li jinvesti f'dan il-Fond ghax ma kienx jilhaq it-tielet kriterju ta' *experienced investor*, hekk kif indikat fl-*Experienced Investor Declaration Forms*.

Ghaldaqstant, il-provditur tas-servizz li kklassifika jew laqa' il-klassifika tal-ilmentatur bhala '*Experienced Investor*' fi tlett okkazzjonijiet, u f'dan il-kaz jallega li l-ilmentatur kien tali, l-istess provditur naqas milli jgib provi f'dan ir-rigward li jiggustifikaw il-klassifikazzjoni tal-ilmentatur bhala *experienced investor* skont il-kriterji stabbiliti u li fuqhom imxew il-*Mazars*.

- b) Barra minn hekk, l-*Experienced Investor Declaration Form*, tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettall u prominenza l-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni '*Definitions*' tal-Prospett Supplementari.

Dan l-aspett materjali huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma nghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond ghall-iskop tal-eligibilità ta' investitur bhala *experienced investor*.

Huwa, allura, ikkonsidrat li meta l-ilmentatur kien qed jiffirma l-*Experienced Investor Declaration Forms* hekk kif ipprezentati lilu, l-ilmentatur ma ghex infurmat b'mod car u inekwivoku li permezz tal-firma tieghu kien qed jiddikjara li huwa ghandu '*expertise, experience and knowledge*' li jista' jifhem ir-riskji involuti u, ghalhekk, jista' jiehu decizjonijiet dwar l-investment wahdu. Il-provditur tas-servizz dghajjed id-definizzjoni ta' *Experienced Investor* meta wiehed jara kif ghazel li japplika fil-prattika l-eligibilità tal-investitur fil-kuntest ta' *experienced investor* fejn dan gie relattivament applikat b'mod superficjali jew mhux komplut.

c) Lanqas huwa ikkonsidrat gust u ragonevoli li l-provditur tas-servizz ipoggi l-obbligu biss fuq l-ilmentatur biex dan jaghti provi li ma kienx *experienced investor* meta wiehed iqis diversi aspetti fosthom li:

i. l-provditur tas-servizz huwa soggett li jagixxi fl-ahjar interess tal-investitur hekk kif specificat fil-kundizzjonijiet standard tal-licenzja tal-Parti C(i) tal-*Investment Services Guidelines* li kienu japplikaw fiz-zmien tal-investment tal-ilmentatur fil-LVMMPPF, fejn kundizzjoni 3.02 tispecifica li:

"The Licence Holder shall act honestly, fairly, and with integrity – in the best interests of its customers and of the market",

filwaqt li kundizzjoni standard 3.03 tipprovdi li:

"The Licence Holder shall act with due skill, care and diligence – and in the best interests of its customers and of the market.";

ii. Huwa meqjus li l-provditur tas-servizz kellu jiehu certu mizuri ragonevoli biex jara li investitur jissodisfa b'mod konkret id-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, u dan ghall-interess tal-klijenti tieghu stess; izjed u izjed fil-kuntest fejn il-provditur tas-servizz kien qieghed ibiegh prodott immanigjat u mahrug minn kumpanija affiljata mieghu stess (hekk kif johrog minn pagna 26 tal-Prospett Supplimentari tal-LVMMPPF), u fejn wiehed huwa ghalhekk mistenni li jezercita izjed prudenza u diligenza fic-cirkostanzi.

d) Finalment, hekk kif digà imsemmi, il-provditur tas-servizz kellu l-obbligu li jagixxi “*with due skill, care and diligence*” u fl-ahjar interess tal-ilmentatur hekk kif rikjest minn *Standard Licence Condition 3.03 Investment Services Guidelines*.

Il-provditur tas-servizz ma gabx evidenza konvincenti u sufficjenti li dan l-obbligu intlahaq, hekk kif ragonevolment mistenni fir-rigward tal-ilmentatur, u dan meta wiehed jikkonsidra d-diversi nuqqasijiet ampjament imsemmija hawn fuq min-naha tal-provditur tas-servizz, partikolarment meta wiehed isemmi l-fatt li dan sar fi tlett okkazzjonijiet separati.

Ghal dawn ir-ragunijiet, l-ilment huwa wiehed ekwu, gust u ragonevoli u qed jigi milqugh sakemm dan huwa kompatibbli ma’ din id-decizjoni.

It-talba li qed jaghmlu l-ilmentaturi hija biex jiehu lura €0.25 fuq 33,661.40 ishma li jammonta ghal €8,415.35.

Izda, minkejja li t-talba qed issir ghal rifuzjoni tal-kumpliment, jigifieri tal-€0.25, l-ammont ta’ ishma kwotat fl-ilment ma jaqbilx ma’ dak a bazi tal-kontenut tal-*Contract Notes*. Ghalkemm €0.25 fuq in-numru ta’ ishma attwalment mixtrija hekk kif kwotat fuq il-*Contract Notes* jammonta ghal €8,513.49, it-talba tal-ilmentaturi hija ghal €8,415.35.

Ghaldaqstant, ai termini tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta’ Malta, l-Arbitru qed jordna lil *Bank of Valletta p.l.c.* ihallas lill-eredi tal-ilmentatur, cioè, lil Josephine Mintoff, Christopher Mintoff, Stephanie Mintoff u Marcelle Mintoff, is-somma ta’ tmint elef, erba’ mija u hmistax-il ewro u hamsa u tletin centezmu (€8,415.35).

Bl-imghax legali mid-data li fiha gie pprezentat dan l-ilment sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez kontra l-provditur tas-servizz.

Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji